

Kedves Olvasó!

Engedjék meg, hogy a 2013 októberében megjelenő Tenki Krónika címlapján Tenk idős lakosságát köszöntsem. Teszem ezt azért, mert október az Idősek hónapja és teszem azért is, mert 70., 80., 90. évet megélni nem kis dolog.

Önök a hosszú élet munkáját, rengeteg tapasztalatát tudhatják maguk mögött. Nekünk, fiatalabbaknak az

Önök kitartása, életszemlélete, tenni akarása

szolgál példaként. Az idős emberek mo-

solya és támogatása most is

nagy erőt sugároz fe-

lénk. Önök minden

erejükkel, gondo-

latukkal gyerme-

keik, unokáik

életének job-

bá tételén

fáradoznak. Pedig biztosan fájnak már a mozdulatok néha és fárasztó esetenként a gyermekek kedvében járni. De örömmel tesznek mindent, ami segítséget jelent a gyermekeknek, unokáknak egyaránt. Ezt megköszönni nem lehet elégszer, ezt viszonzni kell, s nem csak akkor, amikor arra van szükség.

Minden életkornak megvan a szépsége és megvannak a feladatai. Minden életszakaszban, minden korban megtesszük, amit vár tőlünk a környezetünk. Így tették ezt szüleink, nagyszüleink, így teszünk mi is és remélhetőleg majd gyermekeink is követik ezt a példát. A mi feladatunk, hogy olyan körülményeket igyekezzünk biztosítani idős embertársainknak, ami lehetővé teszi az idős korhoz méltó életet.

Köszönjük, amit értünk, a fiatalabb generációért tettek és bízunk benne, hogy a hosszú évek kemény munkája után minél tovább módjuk lesz élvezni a nyugdíjas éveket!

Mondjunk köszönetet addig, amíg a gyöngyöző húsleves illata, a paprikás csirke íze, a pogácsa puhasága nem csak emlék, amíg lehetőségünk van köszönteni azokat az embereket, akik annyit tettek értünk!

Szopkó Tamás, Polgármester

A TARTALOMBÓL

A fűtés veszélyeiről

Tűzveszélyt jelent, hogy a régi épületek felújítása során nagy teljesítményű fűtőberendezést szereltek be fagerendás házakba.

▶4. oldal

Képekben a Tenk'S Fesztivál

Az egész hetes program tapasztalatai azt bizonyították, hogy kis költségvetéssel is tartalmas program-sorozat szervezhető.

▶5. oldal

Tóth Edit a színpadon

Ismerős arc bukkant fel augusztusban Tenken, a hevesi Blaha színpad által bemutatott Molnár Ferenc darabban.

▶7. oldal

Könyvajánló: Bűntudat

A dormándi születésű Remenyik Zsigmond könyvében többek közt megemlékezik az egykori Hanyi bűncsúkj hangulatáról is.

▶8. oldal

Forradalmi munkástanács

Tenken a község pedagógusai kezdeményezték a munkástanács létrehozását, amely 1956. október 28-án meg is alakult.

▶9. oldal

Csokonai tenki barátsága

Pap-Szász József családjának Szárazbőn volt a kúriájuk. Nemcsak kitűnő gazda, hanem lelkes hazafi is volt.

▶10. oldal

Jelentős változások a tenki iskola életében

A 2013/14-es tanév több területen is nagy változást hozott a tenki Szent Imre Általános Iskola életében. Ettől az évtől az iskola fenntartója az Egri Főegyházmegye. Emellett az önmagában is jelentős változás mellett hatályba lépett a nemzeti köznevelésről szóló törvény is, amely új szabályokat tett kötelezővé.

Az iskola hivatalos neve ettől az évtől kezdve *Szent Imre Katolikus Általános Iskola* lett.

Az évnyitót augusztus 28-án tartottuk az iskolában. A korai időpontot az indokolta, hogy az eseményen részt vett *dr. Ternyák Csaba* érsek is, aki az újonnan átvett iskolákban, így Tenken is köszöntőt mondott.

Beszédében felhívta a tanulók figyelmét a tanulás fontosságára és tanácsként elmondta, hogy próbálják meg a gyermekek érdeklődéssel forgatni a tankönyveket, mert érdeklődő szemlélettel a tanulás is könnyebben megy.

Az évnyitón részt vett *Szabó Zsolt* országgyűlési képviselő is, aki bátorítón szökölt a diákokhoz és különösen a most iskolapadba kerülő elsősökhöz.

Az új tanítási év, a jogszabályi változások és az ésszerűség több változtatást tett szükségessé.

Mostantól kezdve a gyermekétkeztetés díját utólag, a tényleges adag alapján kell fizetni az adott hónapot követő hónap 12-13. napján, az iskola hirdetőablájára is elhelyezett értesítés alapján. Az eddigi kedvezmények ezt követően is megmaradnak, de minden szülő figyeljen a kedvezmény alapjául szolgáló határozat érvényességének lejáratára.

Az étkezés díját mostantól a jogszabályi rendelkezés alapján az iskola fenntartója szedi be és fizeti ki az Önkormányzatnak. Az étkezések rendjén és történnek változások. A háromszori étkezés biztosítása kötelező, melyet a szülőnek írásban kell kérni. Az iskolatej és a gyümölcs akció ebben az évben is megmaradt, ezeket térítés nélkül kapják a gyerekek. A tízórai tejhez, tejtermékhez valamilyen péksütemény lesz, melyet az iskolában kapnak meg a gyerekek. Az ebéd elfogyasztása az ebédlőben történik, amely levesből és második fogásból áll, az előre elfogadott és engedélyezett étlap szerint. Az eddigiektől eltérően az ebéd

Dr. Ternyák Csaba érsek úr köszöntőt mond a Szent Imre Katolikus Általános Iskola tanévnyitóján

utáni gyümölcsöt, desszertet nem kapja meg a gyermek az ebédlőben, mert az volt a tapasztalat, hogy látva a tejszeletet, banánt, már nem is kellett az ebéd. Ezt ebéd után a pedagógus fogja kiosztani.

Uzsonnát csak a délutáni foglalkozásokon is az iskolában tartózkodó gyerek kap. Ennek elkészítése a tálalókonyhában lesz, elfogyasztása pedig kizárólag az ebédlőben, asztal mellett történhet! Nem lesznek útközben szendvicset majszoló gyerekek, így talán kevesebb lesz az útszélén eldobált kenyér is.

Étkezést lemondani 9.00 óráig lehet, ezt az iskolában kell megtenni, személyesen, vagy telefonon. Lemondani az étkezést csak a következő naptól lehet, hiszen aznap reggel már elő kell készülni a főzésre, az adagszám változtatásra nincs lehetőség. A lemondás napjára járó ételt a szülő igény esetén elviheti. Ebben az esetben a tálalókonyhában (kisiskola) megkapja azt egy egyszer használatos műanyag edényben.

Amennyiben valaki szeretné megtekinteni a gyermekek étkeztetésének menetét, erre is biztosítunk lehetőséget. A

Közsegházán, munkanapokon 11.30-ig történő bejelentkezés után a polgármester jelenlétében lehet megtekinteni az étkezést.

Az új év, az iskola egyházi fenntartásba kerülése és az elmúlt évekhez viszonyított nagyobb önállóság további változásokat is hozott.

Az iskola igazgatója: *Forgács Anna*. Igazgatóhelyettes: *Racsekné Csapó Csilla*. Pedagógusok: *Balázs Istvánné Mariann, Lőcsei Laura, Megyesi Attila, Mészárosné Kovács Blanka, Stummerné Víg Erika* (jelenleg Gyeden), *Rózsáné Balog Katalin, Molnár Judit, Mező Margit*. Szeptembertől újra az iskolánkban tanít *Kalóczkainé Szabó Ágnes* tanárnő, aki az 5. osztály osztályfőnöke is. Óraadóként az eddig is megszokott rendben itt tanít *Bárány Csilla* (ének), *Budai-Tóth Zsuzsanna* (rajz) és a hevesi Újtelepi Katolikus Általános Iskolából óraadó tanárként *Balogh Zoltán* (informatika, technika) és *Gyimesi Attila* (történelem). A hittan oktatást *Ragóné Ivády Ágnes* végzi. A gazdaságvezetői, iskolatitkári feladatokat *Janovecz Bettina* látja el. A technikai személyzet az előző évekkel megegyezően *Boda Lászlóné Ildikó* és *Kissné Berényi Judit*.

Ebben a tanévben már nem tanít Tímár Ferencné Ildikó tanító néni, aki 43 éves pedagógus pályát tudhat maga mögött. Ezt a hosszú pályát mind egy iskolában, a tenki általános iskolában töltötte. Nagyon sok tenki lakos neki köszönheti, hogy megismerkedett az írás, olvasás, számolás tudományával. Hosszú, boldog, tartalmas és nyugodt nyugdíjas éveket kívánunk!

Október közepétől érkezik reményeink szerint egy angol nyelvtanár, így ettől az időponttól kezdve újra lesz 1. osztálytól angol nyelvoktatás.

Törekszik az iskola vezetése és minden pedagógusa arra, hogy minél színvonalasabb oktatás legyen Tenken, de ehhez elengedhetetlenül szükséges a szülők következetessége, együttműködése a pedagógusokkal, hiszen a pedagógus esetleges szigorával nem akar mást, csak annyit, hogy a gyermek minél jobban felkészüljön az életre, minél több és mélyebb ismeretet sajátítson el az általános iskolai évek alatt.

■ **Szopkó Tamás**
polgármester

Mi lesz a kommunális hulladékkal?

Az elmúlt hetekben felmerült a veszélye annak, hogy a hulladékszállítás terén gondok lehetnek. A térségben a hulladékszállítás feladatát a Regio-Kom Hulladékszálítási Kft. látja el alvállalkozók bevonásával. Annak köszönhetően, hogy a dél-hevesi és jászági települések jelentős részén végzi ezt a feladatot, sikerült olyan piaci helyzetet teremtenie, hogy a szolgáltatás ára régiós szinten is kedvezőnek mondható.

Tenken 2013. január 1. óta a Jászapáti Városüzemeltető Kft. végzi a hulladék begyűjtését, akkor segítségként lépett be az AVE azonnali szerződésbontását követően.

Nemrég a Jászapáti Városüzemeltető Kft. írásban arról értesítette a térség településeit – köztük minket is –, hogy a jogszabályok árszabályozó szerepe és a kintlévőségek mértéke miatt nem kívánja október 1. napjától ellátni ezt a feladatot. Korábban már sor került közbeszerzési pályázat kiírására, de nem volt jelentkező.

A helyzet súlyosságára tekintettel egyeztetésre került sor az érintett települések polgármesterei, a szolgáltató képviselője, a Katasztrófavédelem tisztségviselői és kormánytisztviselői részvételével. Több órás egyeztetés után megszületett az átmeneti megnyugtató megoldás: ez év végéig to-

vábbra is a megszokott rendben történik a hulladékszállítás, a jogszabályok által meghatározott áron.

A rezsiökkenést követően meghatározott ár nem bírja el azt, hogy negyedévente több százezer forintos lakossági kintlévőség keletkezzen. Annak érdekében, hogy ne kerüljön sor a felhalmozott tartozás miatti végrehajtásra, negyedévente az önkormányzat részére megküldött hátralékos lista alapján figyelemfelhívó levelet küldünk ki annak az ingatlanulajdonosnak, aki szerepel a tartozók listáján. Amennyiben eltérést tapasztalnak a levélben leírtak és a valóság között, észrevételeiket kérjük jelezni az Községházán.

A megállapított ár nem teszi lehetővé, hogy elmaradt díjfizetések esetén is biztonságos legyen a pénzügyi helyzet a szállítást végző vállalatnál. Amennyiben a kintlévőségek terén nem történik változás, várhatóan nem fogják 2014. évben vállalni a hulladék elszállítását, arra más vállalkozót kell keresnünk. A térségben mindenhol magasabb a hulladékszállítás díja, ezért ez a változás újabb terhet jelenthet.

Az elmúlt évhez hasonlóan idén őszszel is lesz avar- és komposztálható hulladékszállítás. Ennek időpontjáról értesítést adunk. Csak zsákokban elhelyezett hulladékot fognak elszállítani!

Pályázati pénz a temetőre és a ravatalozóra

Elkezdődött az elnyert EMVA pályázatból a ravatalozó felújítása. A külső homlokzatot kijavítjuk, a tetőszerkezet festett részeit is újrafestjük, ezzel védve a környezet káros hatásaitól.

A ravatalozó mellett épül meg az urnafal, amelynek négy oldalán összesen 34 urnahely lesz kialakítva.

Bízunk benne, hogy Mindenszentek napjára már jelentősen megszépül a temető ravatalozója és környéke. Terveink szerint Mindenszentek délutánján a felújított ravatalozót és urnafalat is megszenteli Soós Tamás plébános.

Ezekon túlmenően az elvégzendő feladatok (sírok közötti sétányok kialakítása, térkő burkolás, kerítésépítés a parkoló felőli oldalon, kapuk kialakítása) egy része az időjárás téliesre fordulása esetén áthúzódhat 2014 tavaszára.

A nemesi családok sírkertjei és a Hősök út közötti részen fekvő régi, gondozatlan sírhelyek felszámolásra kerülnek, új sírhelyek kialakítása történik majd. A felszedésre kerülő sírköveket egy elkülönített, gondozott részen helyezzük el.

Kérjük a Tisztelt Lakosságot, hogy aki hozzátartozójának sírja igazolhatóan ezen a területen van és azt a későbbiekben gondozni kívánja, 2013. november 15-ig jelezze szándékát a Községházán! ■

Kovács Imre „Kokó” Emléktorna.

Három csapat mérkőzött a fiatalon elhunyt négy gyermekes családapa, egykori labdarúgó emlékére szervezett emléktorna meccsein. A házigazda Tenk csapatával mellett pályára lépett Tarnaméra csapata, illetve a Baranya megyéből érkezett Köblény labdarúgó csapata is. A körmezőket követően, melyeken eldőlt, hogy az első helyezett Tarnaméra csapata lett, kezdődött a gálmérkőzés, melyet a házigazda és Köblény labdarúgói játszották. A mérkőzés, melyen a sportolók fekete karszalagot viseltek, egy perces néma emlékezéssel kezdődött, majd felcsendült az EDDA együttes: Kör közepén állok című dala. Ha Imre már nem is állhatott a kezdőkör közepén, de a kezdő rúgást két kisfia végezte el. Az eredmény nem számított, csak az, hogy egy nemes cél érdekében indítottunk el egy reményeink szerint hagyományteremtő emléktornát.

A fűtési időszakban jelentkező veszélyek

Minden évben több haláleset is bekövetkezik szén-monoxid mérgezés miatt, amely megelőzhető lenne a fűtőberendezések, kémények rendszeres karbantartásával, ellenőrzésével, valamint szén-monoxid érzékelő felszerelésével.

A szén-monoxid (CO) a tökéletlen égéskor keletkező melléktermék. A nem megfelelően működő kéményből az égéstermék (füstgáz) visszaáramolhat a lakásba, illetve a nem kellően tömör kályhából, kandallóból, füstcsövekből, az elszennyeződött fürdőszobai átfolyós vízmelegítőkből közvetlenül is bejuthat a lakótérbe. Mivel a szén-monoxid színtelen, szagtalan, érzékszerveinkkel lehetetlen észrevenni. A mérgezés kezdeti tünetei a hányinger és a fejfájás, azonban szervezetünk nem minden esetben ezekkel a tünetekkel reagál, márpedig a szén-monoxid jelenlétének késői felismerése könnyen tragédiához vezethet.

A megelőzés érdekében

- a kémény használaton kívüli bekötő és tisztító nyílását nem éghető anyaggal hézagmentesen lezárva kell tartani.
- Ne tömítsük el a régi nyílászárókat, ne takarjuk el a szellőzőket!
- Ne próbáljuk magunk, szakember nélkül javítani a kéményt vagy a fűtőberendezést, mert ahhoz speciális szerszám, alkatrész, kellő szakismeret szükséges.
- Ha zárt helyen gázszagot vagy szúrós, fojtó égéstermék-szagot érzünk:
 - azonnal szellőztessünk (keresztthuzat a leghatásosabb),
 - zárjuk el a gázvezeték főelzáró szerelvényét,
 - ne használjunk szikrát okozó készüléket, eszközt (villanykapcsoló, telefon, gyufa stb.)
 - hagyjuk el a helyiséget,
 - kintről telefonon értesítsük a gázszolgáltatót!
- Ha fejfájást, émelygést érez:
 - szellőztessen,
 - zárja el az égéstermék-visszaáramlást okozó készüléket,
 - menjen szabad levegőre!

A **kéménytűz** a tüzeseteknek egy sajátos fajtája. Optimális esetben az égéstermék a kéményen keresztül távozik, azonban ha nem megfelelő a kémény kialakítása, vagy elmaradt annak tisztítása, karbantartása, a korom megtapad a kémény falán, a lecsapódó párával vegyülve kátrány keletkezik, és ez a lerakódás az intenzívebb fűtés megkezdésekor a 480 °C-ot elérve izzani, égni kezd, és bekövetkezik a kéménytűz. Jellegzetes, hullámzó hang jelzi, hogy beindult a kéményben az izzás, az égés, amely során a hőmérséklet akár az 1000 °C-t is elérheti.

Ebben az esetben az első teendő, hogy a tüztöltő-ságot haladéktalanul értesítsék, a tüzelőberendezés szellőzőnyílásait lezárják, majd a kémény felületéről minden éghető anyagot – képet, falburkoló anyagot – távolítsanak el. A kéményt teljes hosszában, egészen a padlásig ellenőrizni kell. A rendkívül magas hőmérséklet miatt lényeges, hogy a kémény valamennyi tisztítónyílása zárva maradjon. A kéménytűz eloltása érdekében nem szabad vízzel beavatkozni.

Tűzveszélyt jelent, hogy a régi épületek felújítása során sokszor nagy teljesítményű fűtőberendezést szereltek be fagerendás házakba, és amikor az új, nagy hőt termelő kályhával befűtenek, a fagerendák beizzanak, és az így keletkező tűz átterjed a födémre és a tetőszerkezetre is. Szintén régi építésű házaknál fordul elő, hogy a téglakéményt csak a padlásig építették meg, onnan fém vagy eternit csővel vezették ki az égéstermékét. Erőteljes fűtés esetén ez is a tetőszerkezet izzásához, kigyulladásához vezethet. Az öregebb házaknál a béléscső nélkül épített kémények is tüzet okozhatnak.

Nem kifejezetten a fűtőberendezések által okozott tüzekhez tartozik, de történt már olyan eset a fűtési szezonhoz kapcsolódóan, hogy a ház tulajdonosa a kályhából a salakot éghető anyagból készült edénybe öntötte, de a lángra kapott, és a tűz a melléképületet, majd az egész családi házat lángba borította.

Hogyan előzhető meg a veszély?

A kémény nem éghető anyagból készülhet, ellenkező esetben nagyon szigorú nemzetközi normáknak is megfelelő módon lehet csak kialakítani.

A kémények használatának engedélyezését jelenleg a kéményseprő közszolgáltatók végzik, míg a gázzal működő fűtőberendezések esetében a gázszolgáltatók adják ki a működtetéshez szükséges engedélyt. Kizárólag kifogástalanul működő kéményt szabad használni, amelynek járatába nincs éghető anyag beépítve, illetve amelynek tisztítását és felülvizsgálatát használatbavétel előtt és azt követően minden évben elvégeztették. Az égéstermék füstcsövekkel elvezető készülékek esetében tökéletesnek kell lennie a csövek állapotának, azok illeszkedésének, és a falhoz történt rögzítésének. Csak engedélyezett típusú, kifogástalan műszaki állapotú tüzelő- és fűtőberendezést szabad használni.

Épületen belül különösen fontos gondoskodni a tüzelő-, fűtőberendezéseknek helyet adó helyiségek levegőpótlásáról, a helyiség szellőztetéséről. Ennek ne

legyen akadálya télen a néhány percig beáramló hideg levegő! A szellőztetés elmulasztása a lakásban CO felhalmozódáshoz és tragédia bekövetkezéséhez vezethet.

A kéményseprők (HM TŰZKÉV Heves Megyei Tűzvédelestechnikai és Kéményseprő Vállalkozó Kft.) tapasztalatai alapján problémát jelentenek az újból üzembe helyezett kémények, a hétvégi házak, a melléképületek kéményei, illetve az, amikor egy-egy átalakítást nem megfelelően terveznek meg és kiviteleznek. Előfordul, hogy engedélyezés nélkül bekötnek többféle fűtőberendezést – gázkészüléket és szilárd tüzelésű kályhát – egy házban, és mivel a kályhának erősebb a huzata, a gázkészülék kéményéből visszaáramoltatja a szennyezett levegőt. Erre a hibára az elmúlt időszakban több példa is volt.

Amennyiben korábban nem használt kéményt ismét üzembe kívánunk helyezni, azt csak a kéményseprők által végzett vizsgálat után tegyék! A füstelvezető rendszer felülvizsgálatának lehetőségét a kéményseprő közszolgáltató részére minden évben biztosítani kell, az esetleg tapasztalt hiányosságokat ki kell javítani vagy javíttatni, addig a kéményt használni nem szabad. A kéményseprő szolgáltatót ne tekintse ellenségnek, hiszen az Önök biztonsága érdekében szeretné a kéményt ellenőrizni!

A gázzal üzemelő készülékeket ajánlott a gyártó előírásainak megfelelően szakemberrel ellenőriztetni, karbantartatni.

Berendezések a biztonságunkért

A szén-monoxid érzékelőknek több típusa ismert. Ezek a légtérbe került veszélyes mennyiségű szén-monoxid jelenlétét képesek jelezni, alkalmazásukkal tovább növelhetjük otthonunk biztonságát. Az olcsóbb berendezéseknél azonban előfordulhat, hogy akár a helyiségben található párára is jelzést adnak, vagy nem jeleznek magas CO-szint esetén sem, míg a magasabb áron kapható készülékek valóban csak a magasabb CO-szint esetén jeleznek.

Lehetőség szerint a tüzelő-fűtő berendezés közelében helyezzen el szén-monoxid érzékelőt, annak működését rendszeresen ellenőrizze, a szükséges karbantartásokat (elemcseré, tisztítás) végezze el!

A fentiek betartása esetén a tüzesetek megelőzhetők, elkerülhetők.

Hevesi József Nótaklub előadása Gonda Lászlóval és barátaival

Az Olaszországból érkezett fúvószenekar fellépés előtt

Jakab Flóra és Jakab Tibor természetfotó kiállítása a Faluházban

Egy hetes nyári rendezvényen szórakozhattak augusztusban a tenki lakosok. Augusztus 12-től délelőttönként kézműves programok, játszóház és a Bükki Nemzeti Park munkatársainak interaktív programja várta az iskolaudvaron a kicsiket és a nagyokat.

Augusztus 14-én Halassy Csilla szobrászművész nyitotta meg a helyi alkotók képzőművészeti kiállítását, melyen az érdeklődők a helyi alkotók festményei mellett megcsodálhatták Halassy Csilla és Kő Pál szobrászművészek alkotásait, Lassú Imre fazekasmeszter, népi iparművész díszes munkáit. Este a Faluházban zenés teaház várta a közönséget, ahol Tóth László és fia hangulatos gitárjátékát hallhattuk. Jakab Tibor és Jakab Flóra természetfotóit a nemzetközi hírű hevesi természetfotós mutatta be és meglepetésként diaporáma vetítést is láthattunk.

Augusztus 15-én este a hevesi Blaha Színikör Molnár Ferenc: Az ibolya című előadásán szórakozhatott a közönség. Az érdeklődést mutatta, hogy pótshéket kellett elhelyezni. Augusztus 16-án este a Hevesi József Nótaklub énekesei Gonda László és ifj. Báder Ernő kíséretével léptek fel nagy érdeklődés mellett. Az est zárásaként az Anomália színjátszókör Retro-estje szórakoztatta a jelenlévőket. Szombaton, a Fesztivál

Vidám pillanatok a Nyári Tenk'S Fesztiválon

A hintó a Sportpályára érkezett

Killer Surprise koncert

Teaház és mézkestoló a Faluházban

zárónapján került sor arra az eseményre, melyre a legtöbb érdeklődőt vártuk. Ekkor rendeztük meg a Kovács Imre Kokó labdarúgó

emléktornát, melyre vendégként érkezett a Baranya megyei Köblény település labdarúgó csapata, akik Tenk csapatával játszották

a gálamérkőzést. A kezdőrúgását Imre fiai végezték. Átadtuk a Leader pályázatból felújított sportöltözőt, melyen díszvendégként Szabó Zsolt országgyűlési képviselő úr is részt vett, aki köszöntőjében hangsúlyozta, fontos egy település életében a sport és az, hogy egy településnek legyenek tervei. Az eseményt színesítette az Olaszországból érkezett fúvószenekar és mazsorettcsoport fellépése, melyet lovasok vezettek fel. A nap hátralévő részében lovasbemutatót, rendőrkutyák bemutatóját láthatták az érdeklődők, melyet követően a tenki mazsorettcsoport, rocky táncsoport és a tenki moderntáncsoport lépett fel. A zárónap estjén Gacsal Orsi énekelőadására és rock koncertekre került sor. A Szerencsről érkezett Killer Surprise, a hevesi Anonym Rock Band és a Fázis együttes koncertjei éjfélig biztosították a hangulatot.

Az egész hetes program tapasztalatai azt bizonyították, hogy kis költségvetéssel, nagy összefogással és akarattal tartalmas programsorozat szervezhető.

Köszönet a segítségért a Csillagbojtár Kft. munkatársainak, akik a helyi szervezőkkel, résztvevőkkel együtt biztosították, hogy ez a hagyományteremtőnek szánt rendezvény ilyen sikeres lehessen.

■ Szopkó Tamás
Polgármester

Megújuló könyvtár, jó programok

A Bródy Sándor Megyei Könyvtár közreműködésével pályázati forrásból a könyvtárunk teljes belső bútorzatának cseréje megtörténik. Ennek köszönhetően új könyvespolcok, asztalok, székek, számítógépasztalok, szőnyegek, függönyök teszik még szebbé a teljesen felújított, kifestett belső teret.

Október 25-én, pénteken, 17.00 órakor lesz a megújult könyvtár átadása, melyen vendégként köszönhetjük a Megyei Könyvtár igazgatóját és osztályvezetőjét, Szabó Zsolt országgyűlési képviselőt és dr. Tóthpál Csa-

bát, a Hevesi Járási Hivatal vezetőjét. Ismertetjük terveinket, azokat a programokat, amelyeket a Könyvtárba és a Faluházba szervezünk és azokat az elképzeléseket, amelyek segítségével remélhetőleg egyre többen lesznek olyanok, akik rendszeresen látogatják a megújult, megszépült intézményt.

Ezen az estén köszöntjük az Idősek hónapja alkalmából szépkorú lakosainkat. Az óvodások és iskolások műsorral kedveskednek a megjelenteknek.

November 9-én, szombaton lesz a programsorozat második rendezvé-

nye. Márton napi hagyományokkal kapcsolatos programok, látványos, gyermekeknek is szórakoztató foglalkozások lesznek e napon. Ezen az estén az augusztusi Tenk's Fesztiválon nagy sikert aratott Blaha Színházszókör új műsorának bemutatójára és közönségtalálkozóra is várjuk a lakosokat.

A gyermekeknek a Könyvtárban játszótér, foglalkoztató lesz szakemberek részvételével, ahol főszerepet kapnak a gyermekkönyvek is.

■ Szopkó Tamás
polgármester

Még egyszer a földrengésről...

A végéhez közeledik a földrengéskárok helyreállítása az önkormányzati intézményekben. Az áprilisi földrengést követően valamennyi intézmény helyreállítása, felújítása megtörtént. Az iskola és az óvoda a tanévkezdésre elkészült, ez köszönhető a közmunkaprogramban résztvevőknek és Kövesdi Tibor alpolgármesternek, akik nélkül nem kezdődhetett volna el ilyen körülmények között az oktató-nevelő munka.

A Községháza néhány irodájának javítása a napokban fejeződik be. Itt volt a legkisebb a kár, ezért hagytuk a végére ezeket a munkálatokat. ■

Csatlakozunk a Bursa Hungarica pályázathoz

Értesítjük a Tisztelt Lakosságot, hogy Tenk Község Önkormányzata döntött arról, hogy ebben az évben is csatlakozni kíván a Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz. Az ezzel kapcsolatos tájékoztató megtalálják a hirdetőtáblákon és Tenk község honlapján. (www.tenk.hu)

A pályázatok beadási határideje: 2013. november 15. ■

Az erdők és önmagunk védelmében

A fűtési szezon közeledtével ezen a vidéken is megszaporodik az illegális fakitermelések, falopások száma, ilyenkor számtalan házaló kínál olcsó tüzelőt gyanútlan embereknek. Az utcákon lassan haladó platós tehergépkocsiról, szinte tálcán nyújtják a nagy üzlet lehetőségét. Sajnos a legtöbb esetben a fát engedély nélkül termelik ki az erdőből, ami önmagában jogsértő cselekmény. A vevők, viszont csak akkor szembesülnek a kedvezőnek tűnő üzlet következményeivel, amikor a rendőrség lefoglalja a bűncselekményből származó árut.

Általános tapasztalat, hogy a hihetetlenül kedvező áron kínált „termékből” az értékesítés során sokkal kevesebb mennyiséget adnak át az árusok, így megkárosítva a vevőket. További veszélyeket rejt magában, hogy a tűzifa bepakolása során (amit 2-3 ember végez) lehetőség nyílik a lakóház szemrevételezésére, ahonnan egy alkalmas pillanatban különböző értéktárgyakat, készpénzt tulajdoníthatnak el.

Fentiek okán javasoljuk, hogy lehetőség szerint a régi megszokott, ill. ellenőrzött helyről pl.: Tüzépről vásároljuk meg a téli tüzelőnket.

A tapasztalat az, hogy előfordul a kis mennyiségben, saját használatra, szabálysértési értékre történő fakivágás és eltulajdonítás, de egyre gyakoribbá válik az eladásra szánt nagyobb mennyiségű fa kitermelése is, amely-

lyel esetenként több százezer forintos kárt okoznak az erdő tulajdonosainak, kezelőjének. Kétféle esettel találkozhatunk, az egyik, amikor lábon álló fákat vágnak ki, ezzel nemcsak anyagi, hanem ökológiai kárt is okozva, másfelől az erdészet által szabályosan, tervszerűen kitermelt készletet „lovassítják meg”, akár teherautóval is.

Az alkalmi fa tolvajok a kistelepléseket járva árulják is a lopott portékát. Aki tőlük vásárol tűzifát, maga is bűncselekmény elkövetőjévé, orgazdává válik, ugyanakkor könnyen lehet bűncselekmény sértettje is, mivel több esetben előfordul, hogy az árus a fa valódi értékénél sokkal több pénzt kért, vagy a mérés alkalmával csal. Tűzifa vásárlása előtt minden esetben győződjünk meg az eladó becsületességéről, kérjenek az áruról hiteles származási igazolást.

A 2009-ben módosított új erdőtervény nyomán, az erdész megállíthatja, visszatarthatja a falopáson rajtakapott tolvajt. Továbbá a kivágáshoz használt eszközt is jogában áll elvenni.

Emelkedtek a büntetési tételek is. 1 köbméter lopott fa után 30 ezer forint erdővédelmi bírságot kell fizetni. Ezen túl pedig, az erdész feljelentését követően szabálysértési eljárás indul az elkövetővel szemben. Továbbá, ha védett területen követték el a lopást, akkor természetkárosítás címen akár börtönbüntetést is kaphat a tolvaj. ■

Hogyan lett Editből Sobri Ilonka?

Nagyszerű színházi est a Blaha színpad előadásában

Ismerős arc bukkant fel augusztusban Tenken, a hevesi Blaha színpad által bemutatott darabban. Molnár Ferenc: Az Ibolya című színművének Sobri Ilonkáját Balogné Tóth Edit alakította.

– *Civilként hogyan jutott eszedbe, hogy szerepet vállalj a hevesi darabban?*

– Nem az én agyamból pattant ki az ötlet. Egy januári havas délutánon a férjem hívott fel, hogy a társulat rendezője szereplőt keres az egyik tag egyéb elfoglaltsága miatt. Azonnal igent mondtam. Persze amikor megtudtam, hogy női főszerepről van szó, kicsit tartottam tőle, de – mivel szeretem a kihívásokat – belevágtam.

– *Volt korábban valamilyen kapcsolatod a színházzal, előadóművészettel?*

– Ha az általános iskolai Ki mit tud? annak tekinthető... De semmi egyéb.

– *Hogyan emlékszel vissza a próbákra? Volt olyan pillanat, amikor úgy érezted, feladod?*

– Az első próbán nagyjából tíz perc után. Amikor tudatosult, hogy mire vállalkoztam, milyen – számomra hatalmas – mennyiségű szöveg megtanulásáról van szó. De nem tartott sokáig. Szerencsére azóta nincsenek kételyeim.

– *Mennyire kaptál rád szabott szerepet? Nehéz volt azonosulni vele?*

– Úgy gondolom, hogy nagyon szerethető karakter szerepébe bújtam. Egy fiatal, csinos színésznő-jelölt szerepét kell eljátszanom. Sobri Ilonka alakját rögtön magaménak éreztem, persze kellett a rendezői segítség is. Ez egy hálás szerep – nemcsak számomra, a közönség visszajelzéseiből is ezt érzem.

– *Édesanyaként, feleségként hogyan tudtál időt szakítani a próbákra?*

– Heti egyszeri alkalommal, esténként voltak a próbák, így ezek rövid időre kiszakították az anyai és háziasszonyi szerepből. Egyrészt komoly munka folyt a próbákon, másik részről mindez egyfajta feltöltődést és kikapcsolódást jelent számomra. Természetesen a férjem segítségével otthon sem állt meg addig az élet.

– *Volt, aki megpróbált lebeszélni arról, hogy színpadra állj?*

– Soha, senki, inkább biztató szavakat kaptam.

Edit Ilonka szerepében...

– *Születtek tartós barátságok a próbák alatt a színpadon?*

– Bár senki sem volt ismeretlen, nagyon jól összekovácsolódott a társaság. Szeretjük egymás társaságát a próbákon, előadásokon és a hétköznapi életben is megünneljük egymás mellett az utcán. Annak ellenére sem, hogy korban és munkakörben is sokféleképpen vagyunk. Szerintem mindenkinek ugyanazt jelenti a színpadi tagság. Nagyon szeretem a színpad tagjait, sokat ad a társaságuk nekem.

– *Ha jól tudom, orvosi rendelőben dolgozol. Akadtak betegek, akik másnap visszajelzést adtak?*

– Rengetegen voltak. Sokan ismeretlenül is megszólítottak és gratuláltak az előadáshoz.

– *Tavasszal adódtak nehézségek a színpad házatáján. Mennyire vetette ez vissza az alkotói kedveteket?*

– Nagyon sajnáltuk, hogy a rendezőasszony nem mindig tudott részt venni a

... és családként

Balogné Tóth Edit

Születési hely és idő:

Gyöngyös, 1979. március 1.

Családi állapot: házas,

egy gyermek édesanyja

Iskolai végzettség: felsőfokú

Kedvenc időtöltés: színjátszás,

zumba, zenehallgatás

Kedvenc író: Robin Cook

Legkedvesebb film:

Bridget Jones naplója

próbákon, nagyon hiányzott, szerencsére sikerült áthidalni a problémát úgy, hogy nem jelentett lényeges visszaesést a társulat munkájában.

– *És a tenkiek hogyan fogadták a darabot?*

– A legkedvesebb fellépésem a szülőfalumban volt. Köszönöm mindenkinek, aki lehetővé tette, hogy itt is színre vihetjük Molnár Ferenc darabját. Köszönöm a lakóknak is, hogy igen nagy számban jöttek el, és a visszajelzések alapján abban bízom, jól is érezték magukat.

– *Lesz-e folytatása színpadi szereplésednek?*

– Egyértelműen igen, szeretném folytatni. Már készülünk az új műsorra.

– *Esetleg ezek után kedvet érzel-e ahhoz, hogy más művészeti ágban is kipróbáld magad?*

– Nem tudom, mit hoz a jövő, elzárkózni sem szeretnék semmitől. Nagyon sok pluszt hozott az életembe a színház. ■

Egy csöppnyi ünnepi hangulat

Az őszi mezőgazdasági munkák befejezése után a korai sötétség és az egyre hűvösebb időjárás kedvezett a tűz és lámpafény körüli munkáknak. Nagyszüleink ezt az időt kihasználva hímeztek, varrtak és horgoltak. A késő ősz egyik kedvelt foglalatossága volt a karácsonyfák díszének elkészítése. A tömegáruk, üveggyöngyök helyett horgolt anyagok, hópelyhek kerültek a fákra, melyet boróka- vagy lucfenyő ág is helyettesíthetett. A kézzel

készített dísz és ajándék ma egyre nagyobb divat.

Pályázzon saját angyalkával!

A nagymamák fiókjában, de akár az interneten is egyre több angyalka leírás található. Elkészítésük nem igényel túl nagy tudást,

de türelmet annál inkább. A fáradozás viszont megéri, mivel egyedi ajándékok állíthatók elő és karácsonyfánk is különleges lesz tőle. *Kérjük a tenki lakosokat, hogy azok, akik kedvet éreznek egy őszi estén a horgolt angyalka elkészítéséhez, mintadarabjaikból egyet, névvel és címmel ellátva december 1-ig juttassanak el a Községházára! A legszebb horgolt angyal elkészítője ajándékot kap!* ■

Szerelmi fészkek a Bükkben

Ezernyi színt és csodát rejt az őszi erdő. Egy kellemes hétvégi sétát a Bükkben még emlékezetesebbé lehet tenni, ha felkeressük Gabó és Ildikó szerelmi fészket, Éleskővárat.

Szilvásváradról többnyire csak a Szalajka-völgy és a pisztrángosai jutnak eszünkbe. Méltatlanul elfeledett hely a falu fölé magasodó Éleskővár, amelyről úgy tűnik, maguk a szilvásváradiak is megfeledeztek: csupán erdei ösvényen megközelíthető a hely, táblák hiányában ajánlatos előre tájékozódni a menetirányról.

A hely a Szalajka-völgy felé vezető forgalmas turistaútról közelíthető meg legegyszerűbben: a kisvasút Halas-tavi megállójától bal kéz felé letérve domboldalon vezet felfelé az egyszerű erdei ösvény. Kényelmes, a teljesítőképeséget nem túlzottan igénybevevő séta az erdőn át, mígnem körülbelül fél óra járás után egy erdészeti útra érünk. Ezt keresztezve a dombtetőn már messziről látszik egy éleskő, vagyis az a szikla, melyre a vár épült. Út inntól nem vezet, de a bokrok és cserjék közt nem lehet szem elől téveszteni a várat. A várfok déli része járható, innen érdemes felkapaszkodni az egykori vár területére.

Éleskővár egyike a tatárjárás előtt épült kőváraknak, de 1364-ben már romvárként említik.

Mondavilága annál gazdagabb: a tatárjárás idején Bakó Gáspár, a várua tömlöcbe vetette Eszes Márton fávágó Gabó nevű fiát, mert közte és lánya, Ildikó között szerelem szövődött. Éleskővárat Batu kán seregei ostromolni kezdték, Ildikó fogságba esett, de a börtönéből kiszabaduló Eszes Gabó példátlan bátorsággal, vitéznek öltözve felkereste a tatár sereget, és Ildikóért cserébe kincseket ajánlott. A tatárokat egy szűk völgybe vezette, ahol medvére hasonlító hangokat adott, amitől a tatárok megrettentek, és elvonultak. Így nem csak Ildikó, hanem Éleskővár is megmenekült a tatároktól. Eszes Gabó bátorsága nyomán várkapitány lett és Ildikót feleségül vehette. Az őszi erdő árnyait, sejtelmes zúgását hallgatva a Bükk csúcán a mese egy pillanat alatt valósággá válik.

A múltbeli kalandozás kellemes hétvégi sétát jelent gyermekes családoknak is, hiszen a távolság a Halas-tavi kisvasút elágazójától másfél óra. A feltáratlan, kiépítetlen várat csak a déli oldalról érdemes megközelíteni, az északi rész szakadékos, ott fokozott figyelem ajánlott! ■

Könyvsarok: Büntudat

Remenyik Zsigmond nem tartozik korunk divatos és kedvelt írói közé. Könyvei méltatlanul a polcokon porosodnak, holott stílusa, képszerű írásmódja, édes-bús nosztalgikus, de nagyon is kritikus sorainak olvasása a ma emberének egyre nagyobb élményt jelenthet.

A dormándi nemes családban született író életrajzi regénye az 1954-ben megjelent *Büntudat*. Egy letűnt világ kritikája ez az emlékidézés, melyet áthat az ötvenes évek politikai elvárásának való megfelelés kényszere. Ám ha képesek vagyunk a cenzúra elvárásait és a kor szellemét lefejtetni a sorokról, akkor a szemünk előtt filmszerűen

pergő regény szinte mikszáthi szemlélettel adja vissza a vidék életét. Megelevenedik a Hanyi búcsú hangulata, a vásárosok, hittérítők, koldulóbarátok és szerzetesek vendégjárása, a nagyúri mulatságok féktelensége, a környezet elborító sár országa, s e süllyedő világ kérlelhetetlen közönye és egyszerű igénytelensége.

Remenyik e művében Dormánd és környéke, köztünk Pusztatenk hétköznapjairól és ünnepeiről elmélkedik. Könyvét ma már nem szabad kritika nélkül olvasni. Ám ha képesek vagyunk arra, hogy az ideológiai sallangtól megszabaduljunk, akkor az 1945 előtti élet minden eddiginél színesebb és őszintébben megírt világa tárul elénk ebből a műből. ■

Tanárok kezdeményezték a forradalmi munkástanácsot

Az 1956-os események emlékezete Tenk községben

A hevesi járás területén október 28-án vették kezdetüket a forradalmi események. Október 28-át megelőzően csak elvétel volt tapasztalható megmozdulás. Az eseményekről általában elmondható, hogy tüntetéssel kezdődtek, melynek során ledöntötték a szovjet emlékműveket, eltávolították a tanácsi és a pártvezetőket, valamint a vörös csillagokat és zászlókat, majd munkástanácsokat választottak. A megválasztott munkástanácsok a közrend és a közbiztonság fenntartására csaknem mindenütt nemzetőrséget szerveztek, melynek tagjait a honvédségtől, vagy a rendőrségtől szerzett fegyverekkel szerelték fel. Tapasztalható volt a koalíciós időszak pártjainak újjászervezése is, de valóban aktív szervezőmunkát csak az egykori kisgazdapárti tagok fejtettek ki. A járási testületek sajátossága, hogy általában nem nemzeti bizottságnak, hanem munkástanácsnak, vagy forradalmi munkástanácsnak nevezték őket.

A járás központi forradalmi irányító szerve a járási munkástanács volt, melyet a járásnak nevet adó, s annak székhelyül is szolgáló Heves községben létrejött munkástanács kezdeményezésére hoztak létre a járási tanács dolgozói november 1-én. Minthogy ennek a testületnek több kommunista tagja is volt, a községi és a megyei forradalmi szervek nem ismerték el, és követelték az újraszervezését. November 3-án, a járás községeinek két-két képviselője által alkotott választógyűlés tagjai közül megválasztotta az új járási munkástanácsot. A testületnek 50 tagja volt, és egy 16 fős intézőbizottság irányította. Az elnöki teendőket Orosz Miklóst a volt járási tanácselnököt bízták meg. A testület különösebb tevékenységet kifejtetni nem tudott, mivel megalakulásának másnapján, a szovjet csapatok bevonulását követően feloszlatták. A járás székhelye Heves község. Az itt zajló események jelentős hatással voltak a járás településeire is.

Tenken a község pedagógusai kezdeményezték a munkástanács létrehozását, amely október 28-án meg is alakult. Elnöke Szalmási Sándor, a termelősövetkezet elnöke lett. A testületnek húsz helybeli volt a tagja. A munkástanács eltávolította hivatal-

ból a községi tanácselnököt és a párttitkárt. Egyéb tevékenységéről nincsenek adat, csak annyit tudunk, hogy felvették a kapcsolatot a település hajdani földbirtokosával és felajánlották birtokainak visszaadását. A munkástanács november 20-ig volt hivatalban, akkor tevékenységét beszüntette és feloszlott.

Bár nemzetőrség szervezésére sor került Tenken, a 16 nemzetőrnek fegyvere nem volt. November 4-én a testület feloszlott. Mészáros József egykori iskolaigazgató 2000 októberében adott interjújában így emlékezett vissza a forradalom napjaira:

Tenken csak apró kis malőrök voltak, nekem mégis izgatás büntette miatt kellett felelnem. A vádiratban az olvasható: „Október 28-án kezdte éreztetni Tenk községben az ellenforradalom a

hatását. Ezen a napon már többen hoztak híreket a községbe, az italboltba. Záróra után megjelent Vízkeleti József, aki azt mondta a fiataloknak, menjenek el vele a temető felé. Ott közölte velük, hogy a szovjet katonák emlékművéről a vörös csillagot le kell venni. Ő

volt az első, aki felment az emlékmű talapzatára és megkísérelte, hogy a csillagot levegye. Ezt egyedül nem tudta, ezért segítséget kért. Hárman próbálkoztak, közben feldőlt az emlékmű és leesett a névtábla is. A táblát felvette Gál József és elindult vele Mészáros József lakása felé. Ott Vízkeleti elvette tőle és a földhöz csapta. Mészáros október vége felé a 7-8. osztályosoknak azt mondta, megszűnik a piszkos kommunistaság, a téeszkek pedig az egyének zsírján élnek. Elfogyott a cukor, maradt a madzag. Szidta a termelősövetkezeti tagokat

is.” Ha nem is szó szerint, de valami ilyesmit tényleg mondtam. Vállalom ma is, hogy az iskola anyakönyvéből pengével kivágtam a címet és radírból Kossuth címet nyomtam a helyébe. Ezt viszont nem tudták meg. Ha kiderül, biztos, hogy leültetnek.

A hevesi járás településein a forradalom eseményei hasonlóképpen játszódtak le, mint az ország más részein. Az önkényuralmi jelképek eltávolítását követte a Rákosi rendszerben kompromittálódott személyek eltávolítása a helyi hatalmi szervekből, majd a hatalmi szervek átalakítása, illetve a forradalom irányító szerveinek létrehozása, amelyek legfontosabb feladatuknak a közellátás és a közbiztonság megszervezését, illetve biztosítását tekintették. Többre, a második szovjet beavatkozás miatt nem maradt idejük. ■

Csokonai Vitéz Mihály

Az 1773. november 17-én Debrecenben született Csokonai Vitéz Mihály költő születésének éppen 240. évfordulóját ünnepelehetjük. Szinte alig ismert, hogy e nagy költőnknek bizony huzamosabb ideig kapcsolata volt Pap-Szász József szárazbői földbirtokossal. Egyébként a Pap-Szász család a református hit őrzője, kiterjedt kapcsolataik voltak több debreceni családdal, akik a reformáció terjesztői voltak.

A hányatott sorsú költő, író és drámaíró református családban született, apja, Csokonai József felcser, azaz sebészorvos, afféle tollforgató, tudós ember, míg az édesanyja, Diószegi Sára cíviscsalád leánya volt. A szülei művelt polgárok a feudális Magyarország legpolgárabb városában. Miután apja 1786-ban meghalt, az anyja kénytelen volt a Hatvan utcai házat eladni, s helyette a városban, a Darabos utcában egy régi hajlékba költözött a fiával. Csokonai, már 1780-tól a nagyhírű debreceni református kollégiumban tanult. Sikeres vizsgája után 1788-ban beöltözött tógátus diáknak, vagyis már a főiskolai osztályba lépett.

Korán megmutatkozik költői vénája, poézisában a szerelmi költészet központi helyet foglal el. Rendkívüli tudása miatt 1794-ben rábízták a kollégiumban egy alsóbb osztály tanítását. 1794-ben már sorozatos iskolai fegyelmeztelenségei miatt ügye az iskolai tanács elé kerül, főként Szilágyi Gábor nevű professzorral való személyes konfliktusai miatt. Miután 1795-ben a kiskunhalasi és kecskeméti legációról (adománygyűjtés a kollégium javára) nem tér vissza, hanem felutazik Budára Martinovics és társai kivégzésére. Ezt követően zárták ki a kollégiumból, ahol 1795. június 15-én elmondja híres búcsúbeszédét. Iskolái elvégzésekor tudott olaszul, latinul, franciául, németül és görögül, ezen kívül ismerkedett az angol-, a héber- és perzsa nyelvvel. Az év végén azután Sárospatakra megy jogot tanulni, mint ő fogalmazta: „törvényléből moslékot habarni”. 1796 nyarán távozik Sárospatakról, s visszatér Debrecenbe, hogy

minden erejével munkáit kiadhassa. Az 1796 végén összeülő országgyűlés alkalmával Pozsonyban kiadja a Diétai Magyar Múzsza című verses újságot, amelyet saját írásaival tölt meg, de a 11. szám megjelentetése után a folyóirat a pénzhiány miatt megszűnik.

Majd a következő évben, Komáromban alkalmi verseket ír a franciák elleni magyar nemesi felkelés köszöntésére. Itt ismerkedik meg 1797 júliusában Vajda Juliannával, aki egy gazdag komáromi kereskedő leánya. A kereskedő ugyan szívesen látta a házában a poétát, azonban, amikor a hölgy szerelmét elnyerte a költő, s már házasodni szeretett volna, viszont az apa a kérő nyakába akasztotta kosarat. Sőt 1798 márciusában a szülők férjhez adták Vajda Juliannát egy gazdag dunaalmási kereskedőhöz.

A szerelmi csalódás után 1798-1799-

ben, Somogyban különböző úri házak vendégeként él. Sok alkalmi költemény mellett ekkor írta a Dorottyát. E darabot az úri közönség szórakoztatására írta, felolvasásokon és különböző kéziratos másolatok útján vált ismertté a mű. Támogatói közé tartozott Festetics György gróf, a keszthelyi Georgikon megalapítója. Majd 1799 májusától 1800 márciusáig Curgón helyettes tanár, ahol a tanítványaival előadta e célból írt két darabját, a Culturát és Az özvegy Karnyónét.

1800 tavaszán visszatér Debrecenbe, ahol értő és megértő baráti kör, társaság veszi körül. Hozzáfog művei kiadásának előkészítéséhez, s tervezi egy szerelmi versciklus a Lilla kiadását.

Az utókor emlékezetében úgy él a Csokonai emléke, hogy egy sokat szenvedett, nyomorgott. S talán nem véletlen a méla Tempefőiben a költő kifakadása: „az is bolond, aki poétává lesz Magyarországon.” Valójában igencsak szerette a nőket. Így nem véletlenül maradt az utókorra róla feljegyzett következő anekdota. Csokonai Vitéz Mihálynak egy alkalommal azt újságolták, hogy a kálvinista Róma, vagyis Debrecen egyik polgárának a feleségét szőrén-szálán megszöktették. A költő, aki maga is nagy szoknyavadász hírében állott -, berzenkedve így válaszolt: – Na ez már disznóság! Én is megdézsmáltam más szénáját. De az egész kazal sosem vittem el.

1802. június 11-én a debreceni nagy tűzvészben leég a költő Darabos utcai háza, amely anyagi helyzetét még súlyosabbá teszi, s tovább nehezíti kiadási terveinek megvalósulását. Ezt írta a porig égett házról:

„Most az üszög és hamu között fekszik az az együgyü, de nékem tág és gazdag hajlék – írja –, amelybe kívántam a világ lármája elől magamat nemzetem és Musáim szolgálatjára elvonni, pusztává lett az a kis ország, amelyben én király voltam magam előtt...Éppen a rózsák nyíltak, amikor kertecskémen, az én kis Sanssoucimon a lobogó lángok keresztül rohantak:

és Lavotta János Tenken

szívfacsarodva kellett szemlélnem, mikor Tusculánomom, hol legérzékenyebb gondolataim termelődtek, a láng között ropogott...Az a fülemüle, mely e kis szalának minden éjjel concertet adott, őrzöngve repült el bátorságosabb vidékekre...Üszög és hamu között írom ezen soraimat, s az Ég, mely meg nem szánt és közöttem, kit a kevés között is megfosztott, tsak egy vékony deszkázat vagyon, melly az eső ellen sem védelmezhet.”

Pap-Szász József családjának Szarazbőn volt a kúriájuk, aki nemcsak kitűnő gazda, hanem lelkes hazafi is volt. Mikor a tűz elpusztította Csokonai házát Pap-Szászra gondolt, s megírta neki a nagy veszedelmet. Pap-Szász József a levelet kézhez véve, két jó négyökrös igát felrakatott náddal, és útnak indította Debrecenbe. Választ is írt a poétának, megmondván ebben, hogy belül is állíttassa helyre a házát, és a kőműves számláját küldje el neki. Szarazbőre.

Csokonai hálálkodva köszönte meg a mecénása jóindulatú segítségét, majd megkérdezte, hogy nem szolgálhatna-e valami alkalmi névnap, lakodalmi vagy efféle verssel, amire aztán a mecénás csak annyit válaszolt: „...amit pedig tevék csekély erőmmel, tiszta szívből tevék – minden szolgálatok kívánása nélkül, mert igen perhorreskálom (elborzad, irtózik)) azon úri embereket, akik a magyar litterátust csak azért segítik, hogy disztichonokban foglaltatva neveiket megörökíttessék...”

Ez akkor egy célzás akart lenni a XVIII. században megjelenő Haditudósítások című újságra, amelybe Csokonainak több főúrhoz intézett dicsőített verse jelent meg. Miután a költő háza felépült Debrecenben, Pap-Szász uram, mint Csokonai egyik pozsonyi barátjának írt leveléből tudjuk, egy egri asztalostól egy szobára való bútort is küldött neki, a felesége pedig két jó tömött vánkost.

Mikor Csokonai már nagyon beteg feküdt, Pap-Szász József uram, akkor sem feledkezett meg róla, és egy a debreceni vásárra menő egri kalmárral hat kanna finom vörösbort küldött a sorvadó poétának. A költő jól sejtette közelgő beteljesedő végzetét, amikor azt írta: „talán ez leszen utolsó italom, melyet Domine Spectabilis kegyes gráciája juttatott el hozzám” –, amikor a finom bort megköszönte.

Nem csupán az 1805. január 28-án elhunyt 32 éves Csokonai pártfogója a Pap-Szász család, hanem később Lavotta Jánost és Rózsavölgyi Márkot, a két jeles muzsikust is hathatósan támogatta. Különösen Lavottát, aki mint zenetanár évekig volt a Pap-Szász családban alkalmazva.

(Folytatjuk: Csokonai és Lavotta kapcsolatáról decemberi lapszámunkban olvashatnak.)

■ Dr. Csiffáry Gergely
a történelemtudományok kandidátusa

Mindenszentek és Halottak Napja

A Mindenszentek ünnepéhez és a Halottak napjához közeledve, minden – hívő és nem hívő – ember elcsendesül és emlékezik.

Hőseink emlékművei, a szentjeinkre való emlékezés, és elhunyt szeretteink életének, jószágának, emlékének felidézése, elmélyülésre készítet mindnyájunkat.

A hívő ember imádságba és szentmisébe foglalja az elhunytak nevét: bízva benne, hogy az isteni irgalom és a minden jócselekedetet jutalmazó Isten pótolhatja azt, amit mi, ennek az örökségnek a birtokában elmulasztottunk, vagy nem elég hűségesen őriztünk.

Imáinkkal segíteni akarjuk elhunyt szeretteinket, és a szentekre felnézve élővé akarjuk tenni azt, ami – földi mércével mérve – már elmúlt, nem tud erőt adni a ma élő embereknek.

Amikor tehát koszorút, virágot helyezünk a hősök, áldozatok, szeretteink sírjára, síremlékre, megvalljuk, mennyi mindennel tartozunk nekik, hogy élő értéként akarjuk megőrizni az életünkben, amit örököltünk.

A sírokon gyűjtött gertyák fénye tehát főhajtás, tiszteletadás, emlékezés szüleink, családtagjaink, testvéreink emléke előtt. A gyász éppen ezért nagy,

mert olyan valakinek a hiányát érezzük, akinek értékeit, példáját ma is olyan szívesen látnánk magunk között. De egyben ígéret, elhatározás is, hogy ezt a

fényt, értéket nem hagyjuk elenyészni. Megőrzői, gyarapítói, továbbadói is akarunk lenni.

Segítsen minket az Úr, és segítsük egymást is, hogy ez az emlékezés, hálaadás, köszönet, tiszta szívekben fogalmazódjon meg. Az örökség továbbadása pedig, valamennyiünkben erős elhatározássá érlelődjön mindennapjainkban.

Fényeskedjék nekik tehát, örök világosság: az élők lelkében pedig maradjon, erősödjön el nem halványuló tisztelet, értékelés, szeretet.

Nyugodjanak Békében!

■ Soós Tamás
plébános

Emlékeztető a talajterhelési díjról

Településünkön a 17/2012.(X.9.) önkormányzati rendelet rendelkezik a talajterhelési díj fizetési kötelezettség rendjéről, mértékéről és a díjfizetési kedvezményekről.

A rendelet a 4. §-ában mentességeket és kedvezményeket szabályoz, az alábbiak szerint:

Tenk Község Önkormányzatának

Képviselő-testülete teljes díjmentességet biztosít azon lakossági és nem lakossági kibocsátók részére, akik, hitelt érdemlően igazolják, hogy a szennyvízcsatorna-hálózatra az adóévben rákötöttek.

Ez alapján még december végéig – illetve ameddig az időjárás engedi a szerelési munkálatokat – van lehe-

tősége annak rákötni a szennyvízcsatorna-hálózatra, aki nem kíván talajterhelési díjat fizetni a 2013. évi vízfogyasztása után.

Ellenkező esetben 2014. március 31. napjáig kell bevallást készíteni a 2013. évi vízfogyasztásról és eddig kell befizetni a talajterhelési díjat, melynek mértéke 180 Ft/m³. ■

Tájékoztatjuk

a Tisztelt Lakosságot, hogy a tenki Polgárőrség telefonszáma megváltozott. Az új telefonszám:

06/30/897-3800

Anyakönyvi hírek

Halálozás

Komlói József (1925-2013)

Ferencz Sándor István (1943-2013)

Török György (1930-2013)

Serfőző Tibor (1967-2013)

Ózsvári Lajosné

szül.: Koncsik Julianna (1925-2013)

Házasságkötés

Fehér Sándor – Harnos Veronika
(2013. 08. 24.)

Vass István Gábor – Fehér Katinka Gabriella
(2013. 08. 24.)

Balogh Zoltán – Juhász Ibolya
(2013. 08. 24.)

Márton Sándor – Mátyási Erika
(2013. 09. 07.)

Születés

Kiss Levente Gábor
(szül.: 2013. 09. 25., an.: Tóth Klaudia)

Erdélyi Álmos Zsolt
(szül.: 2013. 09. 28., an.: Tóth Ildikó)

Tenki Krónika

Tenk község önkormányzatának lapja

Szerkesztőség címe: Tenk – Községháza

Honlap: www.tenk.hu • Felelős szerkesztő: Szuromi Rita

Nyomdai munkák: Tom-Pack Design Kft. Tenk

Csipkés Lajosné 90 éves

Ismét egy örömteli kötelességnek tett eleget Dányiné Szórád Ibolya jegyző és Szopkó Tamás polgármester. Orbán Viktor miniszterelnök által aláírt emléklappal, virágcsokorral és ajándékosárral köszöntötték a 90. születésnapját ünneplő Marika nénit.

A nagyon jó szellemi frissességnek örvendő Marika néni szívesen mesélt az életéről és a családjáról. Megosztotta nagy bánatát, hogy nem lát és ezért nem tud már olvasni. De örül, mert a közelében van a családja, a lányával él, de az unokák, dédunokák is rendszeres vendégek.

Reméljük, még sokáig járhatnak hozzá egy-egy régi történetet meghallgatni a dédunokák!

Jó egészséget kívánunk Marika néni!

Csipkés Lajosné 90 éves

Szociális tűzifa igénylése

Várhatóan év végén, jövő év elején ismét tudunk az arra rászorulóknak szociális tűzifát juttatni. A mennyiségről még nincsenek adataink, az igénylés módjáról tájékoztatni fogjuk a lakosságot plakátokon, hirdetőtáblán, hangosbemondón és a honlapon keresztül. ■

Eredményes volt a TeSzedd 2013.

Tenk Község Önkormányzata és a Tenki Polgárőr Egyesület idén is részt vett a „TeSzedd” szemétszedési akcióban. Az esős idő ellenére a megjelent lakosok mintegy 30 zsák szemetet szedtek össze, ezzel járulva hozzá környezetünk tisztaságához. ■